

Valbarhet till välfärdsområdesfullmäktige

Välfärdsområdesstyrelse 20.01.2025 § 15

181/00.02.00/2025

Beredare Christine Nyholm
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 183 2212, fornamn.efternamn@ovph.fi

Välfärdsområdesbolaget Hyvil Ab betjänar välfärdsområdenas beslutsfattare, alltså förtroendevalda, samt tjänsteinnehavare och anställda. Hyvil ger stöd för förändringsarbetet med social- och hälsovården, bistår med rådgivning, påverkar arbetet med lagstiftningen samt tillhandahåller nätverk. Hyvil har den 18 december 2024 skickat ut ett cirkulär gällande valbarheten till välfärdsområdesfullmäktige, se bilaga 1.

Välfärdsområdesfullmäktige utses genom välfärdsområdesval i enlighet med 23 § av lagen om välfärdsområden. Valen är direkta, hemliga och proportionella och alla röstberättigade har lika rösträtt. Välfärdsområdesvalet och kommunalvalet hålls samtidigt på söndagen den 13 april 2025. Välfärdsområdesval förrättas i samband med kommunalval vart fjärde år och välfärdsområdesfullmäktiges mandatperiod inleds i början av juni. Välfärdsområdesvalets valkrets utgörs av välfärdsområdet.

Bestämmelser om valbarhet till välfärdsområdesfullmäktige finns i lagen om välfärdsområden. Välfärdsområdesvalnämnden handlägger kandidatansökningarna och avgör om personen som meddelat sin kandidatur är valbar. Vid oklara situationer är anvisningen att personen får vara kvar på kandidatlistan.

De förutsättningar som en person måste uppfylla för att överhuvudtaget vara valbar till ett förtroendeuppdrag i välfärdsområdet finns i 76 § av lagen om välfärdsområden. Förutsättningarna för den allmänna valbarhet som avses i lagstiftningen ska vara i kraft vid den tidpunkt personen väljs till förtroendeuppdraget.

Valbar till ett förtroendeuppdrag i ett välfärdsområde är den som

- 1) är invånare i välfärdsområdet i fråga (personens hemkommun hör till välfärdsområdet),
- 2) har rösträtt i välfärdsområdesval i något välfärdsområde (personen fyller 18 år senast på valdagen och hens hemkommun hör till välfärdsområdet enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet per 21.2.2025) och
- 3) inte har förklarats omyndig

och är medborgare i Finland eller en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller är isländsk eller norsk medborgare.

Bestämmelser om begränsningar för valbarhet till välfärdsområdesfullmäktige finns i 77 § i lagen om välfärdsområden. Valbar till välfärdsområdesfullmäktige är inte

1. en statstjänsteman som sköter tillsynsuppgifter som direkt gäller välfärdsområdesförvaltningen
2. den som är anställd hos välfärdsområdet i en ledande uppgift inom välfärdsområdesstyrelsens eller en nämnds uppgiftsområde eller inom något av välfärdsområdets affärsverk eller i en därmed jämförbar ansvarsfull uppgift,
3. den som är anställd hos en sammanslutning eller stiftelse där välfärdsområdet har bestämmande inflytande och som vad ställningen beträffar kan jämföras med en sådan hos välfärdsområdet anställd person som avses i 2 punkten
4. den som är anställd hos en välfärdssammanslutning där välfärdsområdet är medlem och som vad ställningen beträffar kan jämföras med en sådan hos välfärdsområdet anställd person som avses i 2 punkten.

Den bestämmelse som begränsar valbarheten av en person som är anställd i välfärdsområdet gäller

- en person som är i ledande uppgift inom välfärdsområdesstyrelsens eller en nämnds uppgiftsområde eller inom något av välfärdsområdets affärsverk eller
- en person i en därmed jämförbar ansvarsfull uppgift

Valbarheten avgörs på basis av personens faktiska uppgifter och ställning, inte på basis av titeln.

Med ledande uppgift avses den högsta tjänsteinnehavaren inom välfärdsområdesstyrelsens uppgiftsområde samt direktörer för välfärdsområdets affärsverk samt ansvariga tjänsteinnehavare inom uppgiftsområden, dvs. direktörer, chefer och ansvariga och andra ledande tjänsteinnehavare och personer, vilka inte är i en ledande uppgift men som sköter andra därmed jämförbara ansvarsfulla uppgifter. Inte heller tjänsteinnehavare i självständiga sakkunniguppgifter är valbara till välfärdsområdesfullmäktige.

En ledamot kan enligt 83 § i lagen om välfärdsområde förlora sin valbarhet under pågående mandatperiod, varvid hens förtroendeuppdrag upphör. Valbarheten kan förloras på grunder som anknyter till den allmänna valbarheten (76 §) eller på grunder som anknyter till den särskilda valbarheten (77 §). I allmänhet meddelar personen själv att hen förlorat sin valbarhet, men åtgärder kan även vidtas på tjänstens vägnar.

Välfärdsområdesfullmäktige ska genom beslut konstatera att en ledamots förtroendeuppdrag upphört på grund av att ledamoten förlorat sin valbarhet. Beslutet ska verkställas omedelbart.

Om det konstateras att en ledamot har förlorat sin valbarhet, kallar fullmäktigeordföranden i dennes ställe för den återstående mandattiden den i ordningen första ersättare från valförbundet, partiet eller den gemensamma listan i fråga som ännu inte kallats till ledamot (lagen om välfärdsområden 25.2 §).

Om en ledamot anställs i högst sex månader för att sköta en uppgift, som med stöd av 77 § skulle innebära att hen förlorar sin valbarhet, förlorar hen inte sin valbarhet. Den förtroendevalda får dock inte sköta sitt förtroendeuppdrag så länge anställningen varar.

Förvaltningsdirektör Jakobsson-Pada Linda

föreslår, att välfärdsområdesstyrelsen antecknar cirkuläret för kännedom.

Beslut:

Antecknades för kännedom.

Distribution